

*Шлях до лідерства – це не стежина, яку людина
має пройти на самоті, а дорога,
яку можна здолати тільки разом з іншими.*

Китайська приказка

Шановні колеги, батьки, учні, гості!

На виконання п. 3 наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2005 № 55 «Про запровадження звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів», керуючись Примірним положенням про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів про свою діяльність перед педагогічним колективом та громадськістю, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2005 № 178, у відповідності до функціональних обов'язків та з метою подальшого утвердження відкритої, демократичної, державно-громадської системи управління освітою, запровадження колегіальної етики управлінської діяльності у закладі освіти, що базується на принципах взаємоповаги та позитивної мотивації, представляю Вашій увазі звіт про свою діяльність у 2020-2021 навчальному році. У своїй діяльності протягом звітного періоду я як директор школи керувалася посадовими обов'язками, основними нормативно-правовими документами, які регламентують роботу навчального закладу: Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про основні засади мовної політики в Україні», Статутом закладу та чинними нормативно-правовими документами у галузі освіти. Одним із основним завданням є створення безпечного освітнього середовища. Безпечне освітнє середовище - сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин (пункт 1 частини 1 статті 1 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Проаналізуємо що зроблено у нашому закладі для створення безпечного комфортного освітнього середовища. Вже декілька років тому повністю

огорожену територію закладу На території закладу немає доступу для стороннього автотранспорту. Однак на території закладу є місця «схованки», де учні можуть бути без нагляду дорослих. Це територія за корпусами, а найнебезпечніша це недобудований спортивно-оздоровчий комплекс на території школи, що потребує пильного щоденного догляду за учнями.

На території закладу облаштовані спортивні та ігровий майданчик для учнів школи. Проведено ремонт міні футбольного поля. Однак на спортивних майданчиках замало спортивного інвентарю, трапляються ями, що становить загрозу травмування для дітей. Щорічно ми озеленюємо територію, висаджуємо квіти на клумбах, але територія потребує благоустрою. Першочерговим є завдання обладнання доріжок з твердим покриттям до II та III корпусів. Немає нависання сухого гілля, відсутні колючі дерева, кущі, гриби та рослини з отруйними властивостями.

Варто зазначити, що основний корпус нашого закладу введено в експлуатацію у 1959 році, II і III корпуси побудовані силами учителів в 60-х роках XIX століття. Корпусам, в яких розміщені початкові класи уже до ста років. Кілька років тому облаштовано внутрішні вбиральні в основному корпусів та в одному з корпусів початкової школи. Класні початкових класів мають відокремлені входи. Однак в деяких класах площа кімнат менша від норми. В більшості класів стандарті учнівські столи одного розміру. Тому не можна розсадити учнів відповідно до вимог Санітарного регламенту. Режим прибирання забезпечує чистоту та охайність місць спільного користування, коридорів та навчальних приміщень, спортивної зали. Проте трапляються нарікання на роботу прибиральниць щодо протирання пилу на шафах, підвіконні, за батареями.

Туалетні кімнати в основному корпусі відповідають санітарним умовам та облаштуванню всім необхідним (відокремлені кабінки з дверима, вода, мило, папір, рушники тощо). У внутрішній вбиральні в корпусі початкової школи відсутні дверцята у кабінках.

Шкільна їдальня розміщена в пристосованому приміщенні, відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. В цьому році встановлено витяжку, придбано холодильник, замінено покриття підлоги у кімнаті для зберігання продуктів. Дотримуються режиму зберігання продуктів та готових страв. За результатами опитування учнів та батьків роботою шкільної їдальні задоволені 98% опитаних осіб. В минулому році харчувалися всі учні початкових класів, двоє дітей позбавлені батьківського піклування, два учні із класів з інклюзивного навчання, діти з малозабезпечених дітей згідно з поданими довідками, 26 дітей учасників АТО/ООС. Є проблеми, які необхідно вирішувати найближчим часом. Бракує в їдальні стільців та окремих видів посуду. В закладі немає буфету. Не організоване гаряче харчування для учнів 5-11 класів.

В закладі систематично контролювалося дотримання санітарно-гігієнічних вимог, повітряно-теплого режиму в приміщенні, рівня освітлення; забезпечення питного режиму (особисті пляшечки з водою). Було

встановлено, що в деяких класах температура взимку була нижчою за норму. Тому у травні було промито та проведено ревізію системи опалення. У закладі проводилася

з учнями щодо дотримання гігієнічних вимог. За умов карантинних обмежень освітнього процесу було організовано місця для обробки рук антисептичними засобами на всіх входах до закладу; придбано та встановлено контейнери з кришками та поліетиленовими пакетами для збору використаних засобів індивідуального захисту, паперових серветок, з подальшою утилізацією.

Питний режим для учнів організовано за допомогою використання індивідуальних ємностей для рідини або фасованої питної продукції. Проводиться очищення і дезінфекція поверхонь після закінчення навчальних занять та в кінці робочого дня. Варто відзначити роботу прибиральниць Ячолової М.Д., Верекети Л.П., Ланової Р.С., Вознюк Т.В. Замало в закладі інформаційних плакатів про необхідність дотримання респіраторної гігієни та етикету кашлю.

Для комфортного перебування в закладі важливим є дизайн середовища, якість якого має безпосередній вплив на мотивацію до навчання. Більшість класних керівників та працівників закладу дотримуються основних принципів в оформленні та облаштуванні приміщень закладу серед них гнучкість дизайну. В оформленні навчальних кабінетів це проявляється в зосередженні уваги не на робочому місці вчителя та класній дошці, а на учневі. Гнучкість дизайну забезпечується через мобільні робочі місця для індивідуальної, групової та колективної роботи (не лише столи та стільці, але й пуфи, килимки для сидіння тощо, звісно, якщо площа навчального приміщення дозволяє) та створює можливості для швидкої зміни конфігурації освітнього середовища, форм роботи під час навчального заняття. Розміщення робочих столів учнів у навчальних приміщеннях в більшості кабінетів є таким, яке забезпечує лівостороннє природне освітлення робочих місць. Практикується кругове або інше розміщення робочих столів учнів за умови забезпечення достатнього рівня освітленості робочих місць учнів. Класні кімнати початкової школи поділені на осередки для різних видів роботи та відпочинку учнів (осередки навчання, читання, зберігання наочності та навчальних матеріалів, експозиції, робоче місце вчителя). Ергономічні меблі (меблі різних ростових груп, наявність підставок для приладдя на стільниці, заокруглені кути стільниць, спинки та сидіння). Однак в окремих класах присутнє надлишкове нагромадження матеріалів. Тому раджу, речі, які не використовуються в освітньому процесі, не повинні нагромаджуватись у навчальних кабінетах. У початкових класах незагромаджені вікна (відсутні високі вазони, нагромадження речей, книг, масивні штори тощо). У більшості початкових класів дотримано балансу в візуальній стимуляції (розумне використання кольорів, картинок, передусім типографічної продукції, наочності). Дослідження показують, що візуальна стимуляція через колір може підвищувати рівень розумової активності, сприяти творчості. Кольорові

рішення в приміщеннях школи можуть мати критичний вплив, позитивний і не дуже. Наприклад, впливати на зниження проявів вандалізму серед учнів або ж знижувати когнітивну активність. Хочу нагадати, що допускається фарбування стін в 1-2 кольори, причому яскравими можуть бути окремі елементи меблів, які не відволікатимуть увагу і гармонуватимуть із кольором стін. Наявні місця для відпочинку дітей під час перерв (місця для сидіння, настільних ігор, зони для рухової активності молодших школярів тощо). У початковій школі облаштовані місця для роботи та відпочинку педагогів. На жаль для учителів, які працюють у 5-11 класах облаштовано маленьку кімнату. Тому вчителі закладу знаходять притулок в методичному кабінеті, підсобках, бібліотеці, дитячому центрі.

Головне завдання закладу освіти - надання якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, співпрацювати з іншими людьми, творчість, ініціативність, уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми. Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на формування в учнів сучасної наукової картини світу, виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості, формування людини, яка прагне удосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення завдань, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, до культурних традицій в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого, відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби до самоосвіти, саморозвитку, самоудосконалення тощо. На сучасному етапі педагогічний колектив вважає найважливішим допомогти кожній дитині досягти успіхів, реалізувати духовні, комунікативні, пізнавальні й творчі потреби. Тому співпраця учителів закладу, учнів, батьків і громадських структур спрямована на досягнення кожною дитиною значущих для неї особистісних і колективних успіхів. Результати роботи закладу свідчать про те, що в опорному закладі та його філіях працюють професіонали своєї праці, які забезпечують високий рейтинг закладу в освітянському просторі міста. Прийняті управлінські рішення логічно і тактично сприяли вирішенню та реалізації пріоритетних питань роботи закладу, серед яких найвищим пріоритетом було і залишається створення комфортних умов навчання для дитини та надання якісної освіти як передумови всебічного розвитку, виховання та самореалізації особистості, готової до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, такої, що прагне до самовдосконалення і навчання упродовж життя. На кінець навчального року в Альтернативні ШЗСО I-III ступенів №1 ім.

А.С. Макаренка розвитку здібностей дитини навчалися 581 учні. З них 238 учнів початкової школи, 298 учнів 5-9-х класів та 51 учень старшої школи; було відкрито 23 класи: 9 – початкова ланка, 12 – середня ланка, 2 – старша школа. У минулому навчальному році в школі працювали 51 педагогічний працівник. З них 6 – мають педагогічне звання «учитель-методист», 18 - «старший учитель», 36 мають вищу кваліфікаційну категорію, 5 – першу категорію, 4 – другу категорію, 6 – категорію «спеціаліст».

2020-2021 навчальний рік завершили 581 учень. Атестовані за 12-ти бальною системою – 390 учнів: 42 – у 4 класах, 297 – у 5-9 класах, 51 – в старшій школі. Успішність учнів у розрізі класів представлена в таблиці:

Клас	Кількість учнів	Рівні				Якісний показник
		П	С	Д	В	
4-А	18	0	5/28%	6/33%	7/39%	72%
4-Б	24	0	7/29%	9/38%	8/33%	71%
5-А	24	0	8/33%	13/54%	3/13%	67%
5-Б	30	0	13/43%	10/33%	7/24%	57%
5-В	18	0	15/83%	3/17%	0	17%
6-А	30	0	17/57%	11/37%	2/6%	43%
6-Б	29	0	16/55%	7/24%	6/21%	45%
7-А	29	0	21/72%	8/28%	0	28%
7-Б	18	0	12/67%	5/28	1/5%	33%
8-А	19	0	12/63%	5/26%	2/11%	37%
8-Б	29	0	18/62%	8/28%	3/10%	38%
8-В	19	0	12/57%	7/33%	2/10%	43%
9-А	20	0	11/55	4/20%	5/25%	45%
9-Б	30	0	16/53%	12/40%	2/7%	47%
10	25	0	14/56%	7/28%	4/16%	44%
11	26	0	14/54%	12/46%	0/0%	46%
4-11	390	0	210/54%	127/33%	52/13%	46%

Усі новації і реформи починаються з початкової школи. Свою діяльність вчителі початкових класів спрямовують на створення творчої атмосфери, модернізації форм та засобів навчання і виховання дітей, а головне – на реалізацію принципу рівноправного діалогу між учителем та учнем. З 1 вересня 2020 року 56 учнів 1-х класів, 64 учні 2-х класів та 72 учні 3-х класів нашої школи розпочали навчання за новою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б. Новий зміст освіти заснований на формуванні необхідних для успішної самореалізації в суспільстві компетентностей. У класних приміщеннях, де навчались учні 1-4-х класів затишно і комфортно. Кімнати оснащені меблями, в тому числі одномісними партами, комп'ютерною технікою – ноутбуком для вчителя, кольоровим принтером та ламінаторами. Придбано велику кількість дидактичного матеріалу. Для забезпечення

дослідницької діяльності дітей, формування самостійності, організації роботи дітей у парах, у малих групах, а також індивідуально, облаштовано навчальні осередки. Є куточки відпочинку, усамітнення, змінні тематичні осередки, зони художньо-творчої діяльності, дитячі класні бібліотечки, куточки живої природи. Кожен першокласник та другокласник у класі має власну скриньку, де зберігає необхідне для навчання та розвитку приладдя. 100% педагогів прослухали 60-годинний курс для вчителів початкової школи та отримали сертифікати на платформі EdEra. 100% вчителів початкових класів та 100% вчителів англійської мови пройшли навчання на базі КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти». У класах, які працюють за даними програмами відзначається надзвичайна активність учнів, готовність та бажання бути учасниками процесу навчання, який захоплює навіть дорослих. Міцні міжпредметні зв'язки сприяють засвоєнню знань, вмінь та навичок на високому рівні. У таких класах панує доброзичлива атмосфера. Нашим учням комфортно почуватися в сучасному світовому просторі, вони комунікабельні та надзвичайно активні. Комунікативна, освітня, виховна і розвивальна цілі навчання реалізуються через сучасні засоби, методи та підходи. Як показує практика, учні, які навчаються за програмою НУШ набувають необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, гнучкого творчого мислення, самоконтролю та самооцінки швидких реакцій, у дітей розвиваються пізнавальні процеси – сприйняття, пам'ять, мислення, уява й увага. Хочеться зазначити, що матеріал викладений у доступній і зрозумілій формі, завдання заставляють думати, проявляти свою уважність та активність на уроках, розвивають творчі здібності. Кількість дітей у групах продовженого дня становить 120. Для роботи ГПД було надано навчальні кабінети початкової школи. У закладі функціонували 2 інклюзивних класи, в яких навчається 2 дітей з особливими освітніми потребами. Головним принципом інклюзивної освіти є створення закладу освіти для всіх дітей. Саме в такому закладі індивідуальні особливості дітей та їх особливі освітні потреби сприймаються як корисний ресурс, особиста унікальність, а не проблема. За допомогою кваліфікованих педагогічних працівників надається належний супровід та підтримка учням у їх соціальній адаптації, розкритті своїх інтелектуального, фізичного та духовного потенціалів. Завданням нової української школи є створення інклюзивного освітнього середовища - сприятливого середовища для спільного навчання, виховання та розвитку дітей з урахуванням їх потреб та можливостей. Протягом навчального року робота в інклюзивних класах проводилася відповідно до індивідуального плану розвитку дитини. Для учнів інклюзивної форми навчання було складено індивідуальну програму розвитку, розроблено і затверджено навчальний план класів з інклюзивним навчанням, де було передбачено години корекційно-розвиткових занять з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Всі навчальні предмети адаптовані (адаптація змісту та методів до можливостей дітей). Психологічний супровід учнів з особливими освітніми потребами та їх родин здійснювався психологом закладу

освіти. Було надано необхідну методичну та навчальну літературу. Учителі інклюзивного класу, асистенти вчителя, заступник директора з навчально-виховної роботи, психолог брали участь у постійно діючих семінарах та практичних конференціях з питань інклюзивної освіти. Питання адаптації дітей з особливими освітніми потребами, визначення й погодження необхідних спеціальних та додаткових видів послуг, визначення й погодження аспектів навчання, застосування спеціально підібраних методик, оцінювання навчальних досягнень учнів розглядалося на засіданнях педагогічної ради; надавалися особисті рекомендації батькам. Під час карантину навчання здійснювалося у дистанційній формі. Учні отримували завдання, рекомендації чи відеоуроки, проводилась індивідуальна робота з дітьми з ООП. Завдання були адаптовані відносно можливостей учнів. Серед 50 учнів 9-х класів 4 отримали Свідоцтва про базову середню освіту з відзнакою. Однак із 26 випускників 11 класу жоден не отримав медалі. Одним із головних показників педагогічної майстерності та результативності наполегливої роботи вчителів школи є робота з обдарованими учнями та їх перемоги. 33 учасники міського конкурсу ерудитів стали призерами. Учні нашого закладу брали участь у конкурсі «Зіркова мрія» і вибороли 6 призових місць. На фестивалі учнівської та вчительської творчості «Проліски надії -2021» заклад виборов перше місце.

Організація дистанційного навчання під час карантину

Особливість 2020-2021 навчального року – тривалий карантин і дистанційне навчання, яке стало викликом для нас усіх. У першу чергу для вчителів, а також для батьків та дітей. Складність полягала у неоднаковому технічному забезпеченні та професійних навичках його учасників (вчителів, батьків, учнів). Дистанційне навчання мало своїх прихильників і противників. Як серед дітей, так і серед їхніх батьків. Найголовніше – налагодити співпрацю між учнем, вчителем і батьками. Щоб вони почули одне одного, щоб не було опору батьків. Що важливіше для життя: оцінки, знання самі по собі чи сформовані компетенції? Карантин лише виявив проблеми, а нам усім разом треба прагнути навчитися їх вирішувати. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 № 104 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України», на виконання п.1.12 Протоколу Постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого органу Вінницької обласної державної адміністрації тривалий час освітній процес був організований з використанням технологій дистанційного навчання. Для здійснення обміну навчальними матеріалами кожен вчитель самостійно обирав форму, методи, технології і засоби організації дистанційного навчання, що відповідають освітній програмі із застосуванням будь-яких пристроїв та

інструментів, зокрема мобільного телефону, а також розміщення навчальних матеріалів на вебсайті школи, в тому числі відео-уроки або гіперпосилання на них. Розклад занять та робочий час вчителів в дистанційному режимі було встановлено у відповідності до розкладу навчальних занять та поточного режиму роботи школи. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та зазначення тем здійснювалось відповідно до безпосередньо проведених навчальних занять у дистанційному режимі через електронні та інші наявні засоби у зручний для вчителя спосіб, з урахуванням того, що навчальні досягнення кожної дитини можуть бути доступними лише для її батьків або законних представників. Кожним педагогічним працівником було вжито заходів щодо виконання методичної, організаційно-педагогічної роботи, зокрема розроблення індивідуальних планів професійного розвитку, підвищення кваліфікації, самоосвіти тощо. На початок карантину всі педагогічні працівники склали індивідуальні плани роботи щодо забезпечення виконання освітніх програм засобами онлайн спілкування з учнями, індивідуальних інтернет-консультацій, відеоуроків. Завдання для учнів висвітлювалися на офіційних сайтах закладу та філій у розділі «Дистанційна освіта» для кожного класу окремо, з розміщенням у ньому інформаційних матеріалів та посилань на додаткові ресурси (відео, завдання, тести) та корисні ресурси для самоосвіти. Заступниками директора, завідувачами філій здійснювався контроль за відвідуванням та підготовкою учнів до навчальних занять проведених в онлайн режимі. Мною проводилися на платформі ZOOM онлайн наради з вчителями, класними керівниками, на яких аналізувалися питання організації освітнього процесу у закладі.

Для проведення уроків та заходів педагоги використовували відеоінструменти синхронного режиму Zoom, Google Meet, а також асинхронного - робота на платформах Googleclassroom, Naurok, «Мій клас», «Всеосвіта».

Щотижня педагоги звітували за складеним алгоритмом про проведenu роботу в умовах дистанційного навчання: вказували вивчені теми, кількість проведених індивідуальних консультацій, тестів, кількість учнів, які оцінені, засоби дистанційного навчання. Однак під час організації дистанційного навчання не було забезпечено чітке дотримання нормативно-правового забезпечення з цього питання. З метою забезпечення організації освітнього процесу та виконання освітніх програм використовувалися інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси й веб-сервіси в синхронному та асинхронному режимі, веб-ресурси, розроблені педагогами, практикувалися індивідуальні консультації та самостійне опрацювання навчального матеріалу. Всіх батьків здобувачів освіти було проінформовано про особливості освітнього процесу в період карантину, були визначені форми зворотного зв'язку (контролю) зі здобувачами освіти та їх батьками. Для спілкування в дистанційному навчанні використовувались електронна пошта, форуми, чати, відеоконференції, блоги тощо. Опрацювавши анкети батьків та здобувачів

освіти, звіти вчителів-предметників щодо проведення дистанційного освітнього процесу, можемо зробити висновок, що не всі педагоги закладу намагалися забезпечити засвоєння навчального матеріалу учнями та вихованцями за допомогою інформаційно-комунікативних технологій. У більшості класів дистанційним навчанням за весь період карантину було охоплено близько 80% учнів. Кожен вчитель-предметник визначився з темами, які будуть допрацьовані у вересні 2021/2022 навчального року. У календарному плануванні рекомендовано вчителям збільшити кількість годин на повторення навчального матеріалу за 2020/2021 навчальний рік. Забезпечення організації виховної роботи з учнями Пріоритетним напрямком виховної роботи в закладі є забезпечення національно-патріотичного та духовного розвитку учнів, формування всебічно розвиненої, високоосвіченої особистості, виховання громадянина-патріота з високим рівнем національної гідності та свідомості, політичної культури та громадянської активності. В рамках загальношкільного проекту «Україна - 30» впродовж 2020/2021 відбулися: тиждень захисника України, місячник національно-патріотичного виховання, Тиждень Героїв Небесної Сотні, тематичні виховні години в класах, загальношкільна акція «Привітай зі святом воїна АТО», флешмоб «Україна – єдина», уроки мужності «Герої завжди з нами», відеопроєкт «Ніколи знову», присвячений річниці Перемоги у Другій світовій війні. У закладі були проведені такі виховні заходи як квест «Я люблю свою країну, яка зветься Україна»; пізнавальна година «Козацькі забави»; конкурси, квест «Козацького роду нема переводу», виховна година «Козацькій славі жити у віках»; заходи присвячені «Дню пам'яті жертв голодомору і політичних репресій»: перегляд документального фільму, виховна година «Прости нас, пам'яте, прости»; заходи присвячені «Дню Збройних сил України»: урок мужності «Героїзм українських волонтерів», акція «Оберіг українському війську»; виховні години до Дня Матері: розмова – зустріч «Дружна родина - першоджерело людського духу»; Відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання в закладі проводиться систематична робота по прищепленню любові до рідного краю, її захисників. Для сприяння задоволенню естетичних та культурних потреб особистості учні закладу на уроках історії, на виховних годинах знайомляться з невичерпним джерелом українських традицій. У класах до свята Святого Миколая, Різдвяних та новорічних свят пройшли святкові дійства, вечорниці, новорічні ігри (грудень 2020 року), конкурс «Новорічна іграшка власноруч», в організації яких приймало активну участь шкільне самоврядування. Проводились індивідуальні бесіди з батьками, учнями. Протягом навчального року, анкетування «Як я вибираю друга?», «Я і школа», «Моя родина», бесіди з дітьми про цінність життя та стосовно професійної орієнтації. Складено план роботи закладу по попередженню та профілактиці скоєння злочинів і правопорушень, відповідно до якого проводились такі заходи: цикл лекцій з представниками превентивної поліції; правовий тиждень (грудень 2020 року, 1-11 класи); офлайн та онлайн тематичні виховні годин. На початку грудня відбувся традиційний тиждень

права в рамках якого були проведено Всеукраїнський урок «Права дитини» (1-11 класи); онлайн вебінар «Протидія домашньому насильству», 5-Б, 6-А, 8-В; інтерактивні виховні заходи «Не допустимо булінг в нашому колективі», «Свої права відстоюй, а обов'язки виконуй»; вікторина «Чи знаєш ти Конституцію», дискусія «Права і обов'язки неповнолітніх» (9-ті класи); тематичні години спілкування: «Захист прав дітей у нашій державі», «Конвенція прав дитини. Знай свої права!», дискусія «Види насильства, як уникнути насильства?», «Захист від недбалого ставлення, жорстокості, експлуатації», «Чому я такий?», «Для чого бути чесним, порядним»; практична робота «Працевлаштування неповнолітніх»; година спілкування «Питання гендерна рівність – не просто модний тренд», «Толерантність – одна з найважливіших чеснот людини»; Підтримку у право виховній роботі закладу надають співробітники поліції.

На жаль, випадки грубощів у спілкуванні, паління, що виникали серед підлітків вказують на необхідність посилення профілактичних дій з боку дорослих, розвитку навичок безконфліктного спілкування та усвідомлення своїх свобод та обов'язків з боку учнів, тому до просвітницької роботи з учнями необхідно включити теми профілактики паління, вживання алкоголю та енергетичних напоїв, правової освіти, профілактики насильства і використання ненормативної лексики, безпечної поведінки в Інтернеті.

Систематично адміністрацією закладу здійснювався контроль за відвідуванням учнями навчальних занять. У ОЗО та філіях заведено журнали контролю відвідування учнями навчальних занять. Щодня фіксувалися дані про відсутніх учнів 1-11 класів після першого та п'ятого уроків. Класні керівники реагували щодо з'ясування причин відсутності через телефонні дзвінки батькам. Дієвим був контроль з боку класних керівників під час дистанційного навчання щодо відвідування учнями онлайн-уроків. Загальний відсоток відвідування по закладу за 2020-2021 навчальний рік становить – 91 %. Але зафіксовані випадки запізнь на 1-й уроки, що свідчить про неналежний контроль з боку класних керівників та батьків з даного питання.

Переконана, професійна підготовка молоді починається зі шкільних років. Завдання закладу освіти – підготувати підростаюче покоління до свідомого вибору професії. Тому, проводилися зустрічі учнів з представниками вищих навчальних закладів, з метою вибору майбутньої професії. Під час карантину інформація про навчальні заклади систематично розміщувалася на сайт ОЗО та флій, у вайбер-групах, класними керівниками проводилися онлайн-екскурсії навчальними закладами України.

З метою формування ціннісного ставлення до природи учнями початкової школи проводилася вікторина – гра «Що я покладаю в рюкзак для подорожі», «Екологічна стежка в різні пори року», з метою спостереження за сезонними змінами у природі; гра «Чисте джерело», ранкове коло «Знай, люби, бережи», милування природою «Зимовий пейзаж», виставка робіт «Фарби осені», ранкове коло «Краса природи у творах образотворчого мистецтва», слухання, малювання «Музика в природі: пори року», до Дня довкілля виховна година

«Ми за чисте довкілля», а також екологічна операція «Встанови годівничку». Заради сприяння розвитку фізичного, психічного та духовного здоров'я у школі проводилися заходи: Всеукраїнський олімпійський урок до Дня фізичної культури та спорту (вересень 2020 року, 1-11 класи); заходи щодо профілактики від COVID – 19 «Убережи себе від хвороб», година спілкування «Як я дбаю про своє здоров'я», ситуативно-рольова гра «Твоя безпека»; бесіди щодо безпеки життєдіяльності; бесіда «Безпечна дорога до школи» в рамках місячника дорожнього руху «Увага! Діти на дорогах!»; конкурси малюнків: до Всесвітнього дня боротьби з ВІЛ-СНІДом, «Техніка безпеки – очима дітей», «Від рідного порога безпечна дорога», «Дорожня абетка», «Здоровий спосіб життя», «Малий сірник – велика біда». До Дня безпеки в Інтернеті проводилися виховні бесіди та практикуми щодо безпеки в Інтернеті під час дистанційного навчання, раціональності розподілення роботи в цей період. Обговорювалися особливості дотримання обмежень задля запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID – 19, спричиненої короно вірусом SARS-CoV-2, правил особистого захисту та гігієни в умовах карантину. Адміністрацією, класними керівниками, вчителями закладу своєчасно приймаються відповідні рішення щодо запобігання шкідливих звичок, дитячої бездоглядності, посилення значення сім'ї. роботи з

Організація охорони праці та безпеки життєдіяльності

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час освітнього процесу в закладі освіти проводиться відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», нового Санітарного регламенту та організації освітнього процесу та інших численних нормативних актів, які регламентують роботу з цих питань. Стан цієї роботи знаходиться під постійним контролем директора закладу. З працівниками закладу освіти постійно проводяться відповідні інструктажі з охорони праці, які фіксуються в журналах реєстрації інструктажів з питань охорони праці. Інструктажі з безпеки життєдіяльності проводяться з учнями закладу. Класні керівники ведуть журнали реєстрації інструктажів з питань безпеки життєдіяльності, в яких фіксують проведення вступного, первинного та цільових інструктажів; починаючи з 9-го класу учні розписуються в журналі інструктажів. Кожна класна кімната, кабінет, спортивна зала має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Протягом року сталося два випадки травмування серед здобувачів освіти. Впродовж року класними керівниками проводились бесіди з питань попередження травматизму серед учнів, були проаналізовані випадки побутового травматизму, питання травмування розглянуто на нарадах при директорові та на засіданнях педрад. Було проведено тижні безпеки життєдіяльності та безпеки дорожнього руху, школа брала активну участь у Всеукраїнському рейді «Увага! Діти на дорозі». Упродовж навчального року додатково проводилися бесіди з попередження дитячого

травматизму напередодні осінніх, зимових, весняних і літніх канікул, поточні бесіди і повідомлення про нещасні випадки, проводилися інструктажі з безпеки життєдіяльності і охорони праці під час проведення екскурсій, відвідування театрів, участі у спортивних заходах. Напередодні літніх канікул з учнями проведені первинні інструктажі з питань запобігання дитячому травматизму. Серед учнів та їх батьків проведено також роз'яснювальну роботу щодо обмеження часу перебування на сонці, шляхів запобігання сонячних та теплових ударів, дотримання правил поведінки на воді, забезпечення необхідного для здоров'я дитини водного балансу тощо. Здобувачі освіти та працівники закладу обізнані з вимогами охорони праці безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайної ситуації і дотримуються їх. Приміщення закладу та філій не повністю забезпечені первинними засобами пожежогасіння. По всіх приміщеннях закладу освіти розміщені плани евакуації у разі небезпеки чи аварії. Для попередження виникнення надзвичайних ситуацій в осінньозимовій період перевіряється температурний режим, дотримується енергозберігаючий режим роботи школи, перед зимовим сезоном перевіряється система опалення, постійно ведеться очистка від снігу території закладу та філій, попередження травм при падінні (посипається сумішшю від льодяної кірки). У кінці навчального року промито опалювальну систему закладу. Усі кабінети, приміщення закладу забезпечують оптимальні умови для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу. У закладі організовано безкоштовне харчування для учнів 1-4 класів та дітей пільгових категорій. Щорічно покращується матеріальна база опорного закладу та його філій. Упродовж 2020-2021 навчального року за бюджетні кошти для закладу придбано математичний кабінет, дидактичні матеріали та обладнання, комп'ютерне обладнання, інструменти та матеріали для проведення ремонтних робіт, шкільна документація, канцтовари, медикаменти.

За звітний період 2020-2021н.р. у закладі здійснювалося медичне забезпечення учасників освітнього процесу, яке організоване відповідно до Законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», постанови Кабінету Міністрів України №1318 від 08.12.2009р. «Про затвердження порядку здійснення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів», наказу МОЗ України від №682 16.08.2010 «Про удосконалення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Навчальний рік розпочався з дотриманням протиепідемічних заходів відповідно до постанови головного державного санітарного лікаря від 22.08.2020 №50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби». А саме:

- допуск до роботи працівників закладу здійснювався лише за умови використання засобів індивідуального захисту та тільки після проведення термометрії безконтактним термометром із зазначенням в журналі огляду працівників на наявність респіраторних захворювань;
- на всіх входах до закладу організовані місця для обробки рук антисептичними

засобами;

- у санітарних кімнатах наявна достатня кількість рукомийників, рідкого мила та електросушарок;
- розроблені маршрути руху здобувачів освіти, що полегшило організацію двостороннього руху коридорами з метою уникнення скупчення учасників освітнього процесу;
- пересування учнів між навчальними кабінетами було мінімізованим шляхом проведення занять впродовж дня для одного і того ж класу в одній аудиторії;
- у розкладі початкової і старшої школи був передбачений різний час початку і закінчення занять (перерв) для уникнення скупчення учнів різних класів;
- проводились заняття на відкритому повітрі;
- після кожного навчального заняття проводилось провітрювання впродовж 10 хвилин та вологе прибирання на великих перервах згідно графіка;
- після закінчення занять у кінці робочого дня проводилось очищення і дезінфекція поверхонь (в тому числі дверних ручок, столів, місць для сидіння, тощо);
- медичний кабінет забезпечений безконтактними термометрами, дезінфекційними та антисептичними засобами, засобами особистої гігієни та індивідуального захисту;
- заборонений допуск до закладу батьків або супроводжуваних осіб, крім осіб, які супроводжують осіб з інвалідністю;
- на стендах розміщена інформація щодо необхідності дотримання респіраторної гігієни та етикету кашлю.

МЕТОДИЧНА РОБОТА

Методична служба в закладі являє собою цілісну, створену на наукових досягненнях, надбаннях передового досвіду й конкретному аналізі проблем учителів, систему взаємопов'язаних заходів, дій і засобів, спрямованих на всебічне підвищення професійної майстерності кожного вчителя закладу, на збагачення й розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу в цілому, на досягнення оптимальних результатів навчання, виховання й розвитку конкретних учнів, класів.

Чимале значення для розв'язання основних завдань навчання і виховання має вся методична робота, центром як є педагогічна рада. На засіданнях педагогічної ради розглядали актуальні питання щодо організації освітнього процесу, про виховання в учнів стійкої позитивної мотивації навчальної діяльності, про індивідуальну освітню траєкторію, як персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти. Не пропустили питання організації освітнього процесу в умовах карантину, форми спілкування з учнями на дистанційному навчанні, тощо.

На виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організації методичної роботи з педагогічними кадрами, відповідно до Положення про методичний кабінет середнього закладу освіти, інших важливих

нормативно-правових документів щодо питань оновлення змісту та форм професійної діяльності педагогічних працівників, удосконалення післядипломної освіти у закладі впродовж 2020/2021 н. р. було організовано та проведено методичну роботу з педагогічними кадрами, яка була спрямована на:

- формування професійної компетентності;
- збереження та розвиток творчого потенціалу всього колективу;
- вироблення інноваційного стилю діяльності;
- максимальне наближення до Професійного стандарту учителя;
- підготовку вчителів до пошукової діяльності;
- залучення до науково-дослідницької та експериментальної діяльності з метою впровадження інноваційних технологій.

В освітньому процесі реалізовували основні завдання методичної роботи закладу: сприяння розвитку навичок самостійної роботи вчителя з метою безперервного підвищення кваліфікації й удосконалення педагогічної майстерності; розвитку учительської творчості; формування інтересу до сучасних наукових ідей, дослідницької роботи; покращення методичної підготовки педагогічних кадрів, підготовку педагогів до роботи в умовах дистанційного навчання. Роботу проводили відповідно плану заходів із підвищення педагогічного, психологічного, методичного та фахового рівня педагогічних працівників закладу. В основу планування методичної роботи було взято особистісно зорієнтовану модель. У зв'язку з утворенням опорного закладу освіти проведено модернізацію системи методичної роботи в закладі. Сформовані нові предметні методичні комісії (далі ПМК) та шкільні методичні об'єднання (далі ШМО), до складу яких входять педагоги опорного закладу та двох філій, а саме: ПМК учителів початкових класів; ПМК учителів української мови та літератури, зарубіжної літератури, російської мови; ПМК учителів іноземної мови; ШМО предметів суспільно-гуманітарного циклу; ПМК учителів математики, фізики, інформатики; ПМК учителів предметів природничого циклу; ПМК предметів художньо-естетичного циклу, ПМК класних керівників; ШМО працівників соціально-психологічного циклу. Ці структурні підрозділи внутрішньої системи управління освітнім процесом на підставі діагностування, аналізу інформації про стан професійної компетентності педагогів, їхніх потреб і складнощів, які виникали в роботі, ґрунтовного аналізу навченості, розвитку вихованості школярів, кількісного якісного складу педагогічних кадрів визначили основні завдання методичної роботи:

- кадрове та науково-методичне забезпечення освітнього процесу;
- упровадження в освітній процес інноваційних методик і технологій, трансформування наукових ідей у практичну діяльність учителів;
- розробка чіткої системи роботи щодо підвищення фахового та методичного рівня педагогічних кадрів в умовах оновлення змісту і структури освіти;
- вивчення, накопичення, апробація, впровадження в практику перспективного досвіду вчителів-новаторів, нових освітніх технологій;

- залучення педагогів до науково-дослідницької діяльності;
- освоєння платформ для організації дистанційного навчання: *Google Classroom, Мій клас, Classroom. Zoom.*

Зміст методичної роботи реалізували через колективні, групові й індивідуальні форми, завдання яких - сформувати творчу особистість вчителя, а мета - досягнення педагогами вершин педагогічної майстерності. Під час роботи над загальношкільною методичною темою **«Розвиток професійної компетентності, інноваційної та методичної культури педагогічних кадрів в умовах розвитку Нової української школи».**

Реалізація основних напрямів методичної роботи (забезпечення професійною інформацією; підтримка в підготовці до атестації; організація підвищення кваліфікації учителів значно підвищила якість освіти. Під час осінніх канікул пройшли відкриті засідання кожного методичного підрозділу, де кожен учитель прозвітував про свою роботу над реалізацією методичної теми. Це дало підставу зробити висновок, що кожен учитель педагогічного колективу успішно працював над реалізацією проблем, визначених перед закладом освіти. На засіданнях методичних об'єднань та предметних методичних комісій чимало уваги надавали теоретичному опрацюванню питань особистісно зорієнтованого навчання та виховання учнів, вивченню прогресивних педагогічних технологій, пошуку удосконалення уроку за умов реформування національної школи, що дало зробити крок уперед на шляху до Нової української школи.

Проводилися також різноманітні форми роботи з педагогами: інформаційно-методичні наради з питань ознайомлення з різноманітними документами, психолого-педагогічні семінари: «Дидактико-методичні засади організації навчання першокласників відповідно до Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту початкової освіти», «Що таке компетентності й навіщо вони потрібні?», педагогічні читання «Педагогічні ідеї Василя Сухомлинського: практичні впровадження в освітній процес в умовах Нової української школи», Сковородинські навчання «Пізнай себе», семінари-практикуми: «Організаційно-методичні умови формування інноваційної культури вмотивованого учителя», групові та індивідуальні заняття по вдосконаленню проведення уроку «Що шукати, як упроваджувати, і на який чекати результат?», тренінги, майстер-класи. Такі форми роботи в колективі практикуються давно і дають гарні результати. Педагогічні працівники закладу активно оволодівали сучасною комп'ютерною технікою. На уроках активніше використовували мультимедійні презентації. Дообладнали кабінети іноземної мови, математики, біології, екології та української мови (нові стенди). Не створили ще кабінети історії, зарубіжної літератури, основ здоров'я, є необхідність в придбанні комп'ютерного класу, обладнання для шкільних майстерень та класних кімнат для учнів 1-х класів.

Учителі опорного закладу освіти є активними учасниками методичних заходів щодо підвищення науково-методичного рівня, які проводились у громаді (семінари, методичні наради тощо).

Важливу роль у забезпеченні високого професійного рівня відіграє атестація вчителів. У 2020/2021 навчальному році її проходили 8 педагогів школи. Атестаційна комісія плідно працювала протягом року: відвідували уроки та позакласні заходи у вчителів, які атестуються, проводили анкетування учнів, учителів, організували творчі звіти педагогів. Провели тестування учителів з методики та педагогіки. Особливі можливості розкритися кожному педагогові, який атестувався, було створено під час підготовки та проведення методичного заходу «Педагогічний театр перед мікрофоном», який було проведено у березні 2021 року. За підсумками атестації підтвердили вищу кваліфікаційну категорію та звання «учитель-методист» Бондарчук Г.М., Дрозд О.Г., Телінська К.В., Шубенко М.І., Фенєва Н.О.; вищу категорію та звання «старший учитель» підтвердили Панченко А.О., Франчук Л.А., підтвердили вищу категорію Матвійчук С.М., Матвієнко Т.В., Худа Л.П., присвоєно вищу кваліфікаційну категорію учителю англійської мови Гніванської філії І-ІІ ступенів Олімовій М.О., присвоєно першу кваліфікаційну категорію учителю німецької мови Грижинецької філії І-ІІ ступенів Тройницькій І.О., учителю хімії Альтернативної ШЗСО І-ІІІ ступенів №1

ім. А. С. Макарєнка розвитку здібностей дитини Копиловій О.С., вихователю групи подовженого дня Гніванської філії І-ІІ ступенів Кудирко І.В., присвоєно другу кваліфікаційну категорію учителю початкових класів Стасюк С.В. та практичному психологу, учителю англійської мови Альтернативної ШЗСО І-ІІІ ступенів №1 ім. А. С. Макарєнка розвитку здібностей дитини Мельник В.В., встановлено 11 тарифний розряд учителю початкових класів Гніванської філії І-ІІ ступенів Побережнюк Ж.А., молодим учителям Грижинецької філії І-ІІ ступенів Осіковській С.О., Давиденко Н.О. які атестувалися вперше

Атестація продемонструвала бажання та готовність учителів самовдосконалюватися, підвищувати свій методичний і фаховий рівні. Курсове підвищення кваліфікації при КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» пройшли усі педагогічні працівники згідно графіку. Під час проведення атестації не було допущено порушень щодо дотримання Положення про атестацію. Випадків зниження в атестаційний період кваліфікаційної категорії чи позбавлення педагогічного звання не було. Безконфліктність організації й проведення атестації забезпечується доброзичливими взаєминами між педагогами, які атестуються, та членами атестаційної комісії, готовністю їх до конструктивної та результативної роботи, відкритістю планування та дотримання норм і правил проходження атестації, залучення до атестації широких кіл громадськості.

Уся науково-методична робота у закладі підпорядкована науково-методичній раді, до складу якої входять адміністрація, керівники методичних комісій та об'єднань і досвідчені вчителі. Чимало уваги надано педагогічному інформуванню вчителів. Переважно інформування проводили на методичних оперативках щопонеділка та, за необхідністю, на засіданнях методичних комісій та об'єднань, індивідуальних бесідах, тематичних

виставках до педрад, змінних стендах. Методичне навчання вчителів поєднуєднувалось із здійсненням контролю за їхньою працею, причому перевага, як правило, надавалася попереджувальному контролю, що дозволяло запобігти теоретичним та методичним прорахункам. Сформована система методичної роботи в закладі передбачає не тільки професійну, але й загальнокультурну, методологічну, правову підготовку вчителів. Це навчання також сприяло удосконаленню освітнього процесу, підвищенню особистої відповідальності вчителів за виховання школярів, стимулювало суспільно-політичну активність педагогів.

Прижилися у закладі спільні засідання педагогів та учнів, на яких учні самі давали оцінку своїй роботі, пропонували свої форми вирішення проблем, що сприяло виробленню моральних цінностей, створювало здорову громадську думку. Класні керівники постійно знаходяться в пошуку нових форм та методів виховання, використовують різні форми виховної діяльності, які допомагають розкрити творчі можливості здобувачів освіти.

Разом з тим вимагає принципового рішення питання про відповідальність і сумлінне ставлення класних керівників до своїх обов'язків, про більш глибоке вивчення особистості школяра. З позицій попередніх традицій і методик продовжують працювати окремі вчителі. Навчання ж вимагає нового дидактичного підходу. Не здійснюється диференційований підхід до учнів, які мають невисокі бали навчальних досягнень та здібних учнів, слабо проводиться цілеспрямована робота з ліквідації прогалин у знаннях, не відпрацьовуються належним чином домашні завдання. Окремі вчителі епізодично працювали над підвищенням свого науково-теоретичного рівня та методичної майстерності. Звідси слабка практична спрямованість навчання, одноманітність прийомів і методів навчання, переважаюча форма роботи на уроці - фронтальна та як результат зниження якості знань учнів. Результати перевірок дають підставу відзначити зростання рівня вихованості учнів як результат цілеспрямованої діяльності педагогічного колективу.

Надання соціальної підтримки та допомоги дітям, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки

На виконання Законів України «Про охорону дитинства», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», з метою вдосконалення роботи з забезпечення соціально-правових гарантій дітей пільгового контингенту, їх захисту, створення необхідних умов для повноцінного та різностороннього їх розвитку в закладі проводилась робота щодо створення сприятливих умов для розвитку дитини, налагодження зв'язків і партнерських відносин між сім'єю та школою. Робота зданого напрямку здійснювалась відповідно до річного плану роботи закладу, плану виховної роботи, плану роботи психологічної служби з організації соціального захисту дітей пільгових категорій. На початку навчального року було підготовлено банк даних соціально незахищених категорій дітей, який у ході освітнього процесу змінюється та поновлюється в

залежності від кількісного складу учнів кожної визначеної категорії. У Альтернативній ШЗСО І-ІІІ ступенів №1 ім. А.С. Макаренка розвитку здібностей дитини в 2020-2021 навчальному році навчалися 55 дітей, які потребували особливої соціальної уваги та підтримки, а саме: 2 дітей, позбавлених батьківського піклування, 16 учнів з інвалідністю, 50 дітей з багатодітних сімей, 11 дітей з малозабезпеченої сім'ї, 37 дітей, батьки яких є учасниками АТО (ООС). Постійно оновлювався банк даних дітей пільгових категорій. Ця робота проводилася на підставі відповідних документів класними керівниками. Діти пільгових категорій відвідували гуртки та секції, брали активну участь в житті закладу: в шкільних та класних виховних заходах, конкурсах, вікторинах, спортивних змаганнях. Складені соціальні паспорти учнів пільгових категорій.

Робота із зверненнями громадян

У 2020-2021 навчальному році було отримано 7 письмових звернень та 8 усних звернень було розглянуто під час особистого прийому громадян директором закладу. Усі звернення, які надійшли, були вчасно розглянуті і про результати було повідомлено заявникам.

Наше завдання – продовжити незворотні позитивні тенденції розвитку закладу, зберегти традиції та методичний стиль роботи кожної філії. Навіть за чарівної влади й казкового суспільства можна все руйнувати або в найскладніших соціальних умовах збудувати навколо себе світ чистоти й взаєморозуміння. Переконана, що спільними зусиллями наш заклад буде набувати нових барв. Інакше не можна – наше надійне майбутнє народжується в якості сьогоденної роботи. Висловлюю всім вдячність за творчу і сумлінну працю. Сподіваюся, що набутий вами досвід вирішення освітніх проблем забезпечить успішну практичну реалізацію завдань і викликів, які стоять перед нашим опорним закладом освіти.

На завершення хочу зацитувати слова Яна Коменського *«Нам вручено чудову посаду, вище за яку нічого не може бути під цим сонцем. Вічним законом нехай буде: вчити і вчитися всьому через приклади, повчання і застосування на ділі»*.

Бажаю усім вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, творчих здобутків, миру й злагоди в державі.